

5 PREGUNTES SOBRE NADAL

1.- Quin sentit té avui el Nadal?

La paraula 'Nadal' ve del llatí 'natalis': naixement. Per Nadal cada any es recorda una cosa fonamental des de la perspectiva de la fe: que en Jesús es manifestà l'amor de Déu pels humans. Com diu Sant Pau: «Es manifestà la tendresa i la humanitat de Déu» (Epístola a Titus 3,4). Allò significatiu no és que els grans magatzems facin promocions i vendes especials. Per als cristians l'important és que des de fa més de dos mil anys, Déu ha fet un regal a la humanitat: un naixement. Un naixement que no és com tots els altres.

El pessebre que es posa a moltes cases ho explica prou bé. Al cor de la festa nadalenca hi ha un infant, que no neix en el confort sinó en la misèria d'un estable. Fill d'uns pares que no estan a casa sinó que es troben desplaçats, desvalguts. Anys més tard, aquest infant es manifestarà com un ésser excepcional. Milions d'individus arreu del món es diuen encara avui deixebles de Jesús.

2.- Quins Evangelis en parlen?

Del Naixement en parla bàsicament l'evangeli de Lluc, i hi ha algunes dades sobre Maria i sobre els reis d'Orient en Mateu, però els Evangelis no donen cap data cronològica. La lectura dels textos bíblics del Naixement més important és la que es troba en Lluc i és simbòlica i no històrica. Tampoc no diu que hi hagués un bou ni una mula. Representa l'exaltació dels pobres i dels marginats (el nen Jesús feble, els pastors pobres..) per sobre dels poderosos de món. Mateu no parla de pastors ni d'àngels, però en canvi esmenta els reis d'Orient.

3.- Per què una missa del gall?

La missa del gall es celebra a la nit, d'acord amb la tradició que prové del segle VIè; és una expressió de fe que se celebra en família. Consisteix en la refosa de tres misses la de mitjanit, o 'missa dels àngels', la de 'dels pastors' i la del 'Verb diví'. És una litúrgia que també s'ha conservat a les esglésies protestants.

4.- Què significa l'arbre de Nadal?

L'arbre és un símbol de la immortalitat. Al Paradís ja hi ha un arbre del bé i del mal. A l'edat mitjana es representava la història d'Adam i Eva a les Esglésies i com que al desembre no hi ha pomes s'hi posava un avet, l'arbre del Paradís és també el de la creu de Crist, que per la seva encarnació salva la humanitat. Com que l'avet no perd les fulles és un símbol de la immortalitat.

De fet, l'arbre era un símbol religiós sobretot al món germànic; fins a mitjans del segle 19 no es va introduir a França i arribà a Catalunya després de la guerra civil, en bona part l'avet perquè sortia al cinema americà.

5.- Per què Nadal és el 25 de desembre?

Possiblement Jesús va néixer l'any -5 o -6 de la nostra era. Però només cap a l'any 330 a Roma es va començar a commemorar el seu naixement el 25 de desembre. Anteriorment sembla que la festa realment important dels cristians era només la Pasqua. El 25 de desembre fou originàriament una festa dedicada a Mitra, una divinitat d'origen oriental i molt important entre els soldats de les legions romanes. Al mateix temps també a Roma se celebrava la festa del solstici d'hivern, la data en què el sol reprèn la seva força i simbòlicament la llum comença a derrotar les

tenebres. El 'Sol invictus' va ser reprès pels cristians associant el naixement de Jesús a la festa de la llum.

Però per problemes de calendari (Juli Cèsar havia instaurat un calendari que no s'ajustava exactament al cicle solar i l'any 1582 el papa Gregori va haver de revisar-lo), la festa es va anar movent de data. Els cristians d'Orient, que continuen amb el calendari julià, celebren la festa el 7 de gener.